

Justitsministeriet. København, den 21. november 2006.

- a. Justitsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til at igangsætte udvikling af et digitalt tinglysningssystem, jf. lov nr. 539 af 8. juni 2006 om ændring af lov om tinglysning og forskellige andre love (Digital tinglysning). Udgifterne hertil afholdes inden for domstolenes rammer.

Vedlagt aktstykket er et bilag, hvor pris for anskaffelse og udvikling m.v. af det digitale tinglysningssystem fremgår. Bilaget indeholder oplysninger, der efter Justitsministeriets opfattelse er fortrolige. Det forventes, at oplysningerne ikke længere vil være fortrolige, når alle kontrakter er indgået og der ikke er forhold i de indgåede kontrakter, som taler imod.

- b. Formålet med at digitalisere det eksisterende tinglysningssystem ved domstolene er at effektivisere tinglysningen gennem størst mulig digitalisering og automatisering af tinglysningsprocessen, herunder etablering af et elektronisk arkiv over allerede tinglyste dokumenter. Hermed skabes et højt serviceniveau i forhold til borgere og virksomheder samt mulighed for en effektiv og ressourcebesparende arbejdstilrettelæggelse. Tinglysningspersonalets funktion skal således i fremtiden i videst muligt omfang begrænses til manuel sagsbehandling af et antal sager, hvor maskinel tinglysning ikke er teknologisk hensigtsmæssig. Der henvises til bemærkningerne til loven, jf. forslag til lov om ændring af lov om tinglysning og forskellige andre love (Digital tinglysning) (L 199) af 31. marts 2006 samt betænkning nr. 1461/2005 om varetagelse af tinglysningsopgaven og betænkning 1471/2006 om digital tinglysning.

Den fremtidige it-understøttelse af tinglysningen er baseret på, at alle brugere af tinglysningen skal have en og samme indgang til tinglysningssystemet. Alle brugere vil kunne få adgang til tinglysningen via internettet og en almindelig webbrowser gennem en speciel webadgang, som etableres til tinglysningssystemet. I tillæg til adgang med en almindelig webbrowser vil der også være mulighed for at nå tinglysningsportalen via et direkte systeminterface, hvor kommunikation og udveksling af data etc. sker direkte mellem tinglysningssystemet og et andet system. Muligheden for at anvende systeminterface er rettet mod de professionelle aktører, som ønsker at integrere tinglysningen med deres egne systemer, herunder navnlig banker og realkreditinstitutter m.v.

Domstolsstyrelsen har på nuværende tidspunkt udarbejdet kravspecifikation og afviklet en EU-udbudsforretning vedrørende udviklings- og driftsopgaven, ligesom der inden for den af Statens og Kommunernes Indkøbsservice indgåede rammeaftale har været afviklet udbud vedrørende et prøveprojekt med scanning af de fysiske tinglysningsakter (skøder, pantebreve m.v.).

Hovedformålet med det videre arbejde er herefter hurtigst muligt at udvikle og implementere selve det digitale tinglysningssystem, så dette kan være klar til drift den 1. april 2008.

De samlede økonomiske konsekvenser

De anslåede omkostninger til anskaffelse og udvikling m.v. af det digitale tinglysningssystem fremgår af det fortrolige bilag 1.

De samlede udgifter til udvikling, anskaffelse, drift, indskanning m.v. forventes at udgøre 430,3 mio. kr., jf. tabel 1 nedenfor. Kontrakten på driften af det nye tinglysningssystem vil løbe til og med 2012, hvorefter den skal genforhandles.

Udgifterne finansieres af bevillingerne på § 11.41.05. Tinglysning samt i 2006 af bevillingerne på § 11.41.02. Retterne.

Digitaliseringen af tinglysningen indebærer samtidig, at der skønnes at kunne opnås driftsbesparelser på tinglysningsopgaven i størrelsesordenen 88,3 mio. kr. årligt, når digitaliseringen

er fuldt gennemført i 2009. På sigt vil tinglysningsreformen derfor medføre betydelige driftsbesparelser for staten, *jf. tabel 1.*

Tabel 1. Skønnede økonomiske konsekvenser af en tinglysningsreform (mio. kr., 06-pl)¹⁾

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Samt
Initialomkostninger ²⁾	6,3	177,6	75,6	40,8	37,7	33,9	30,3	9,9	8,6	7,3	2,3	430,3
Driftsbesparelse	0,0	0,0	-44,1	-88,3	-88,3	-88,3	-88,3	-88,3	-88,3	-88,3	-88,3	-750,5
Samlet årligt resultat ³⁾	6,3	177,6	31,5	-47,5	-50,6	-54,4	-58,0	-78,4	-79,7	-81,0	-86,0	-320,2
Akkumuleret ³⁾	6,3	183,9	215,4	167,9	117,3	62,9	4,9	-73,5	-153,2	-234,2	-320,2	

Noter:

- ¹⁾ Udgifterne er opgjort omkostningsbaseret.
²⁾ De indregnede udgifter til driften af det nye system er bruttoudgifter. Udgifterne til drift af det nuværende system udgør i 2007 26,7 mio. kr.
³⁾ Et negativt tal angiver, at der er en nettobesparelse.

Det bemærkes, at der ved udgiftsskønnet ikke er taget højde for eventuelle udgifter til opslag i andre registre, f.eks. Det Centrale Personregister og Det Centrale Virksomhedsregister, og opslag med henblik på validering af digitale signaturer. Dette spørgsmål vil blive afklaret forud for idriftsættelsen af det digitale tinglysningssystem. Der er endvidere ikke taget højde for eventuelle udgifter til kuvertering og forsendelse af meddelelser om tinglysning i henhold til anmelder- og/eller fuldmagtsordningen, *jf. betænkning 1471/2006 om digital tinglysning side 137-177.* Udgiften afhænger af, i hvilket omfang Justitsministeriet vælger at udnytte tinglysningslovens bemyndigelse til at kræve underretning, herunder fastsætte regler om betaling af gebyr for sådanne meddelelser, samt af omfanget af brugen af de to ordninger.

Risikovurdering af projektet.

Udviklingen af et nyt it-tinglysningssystem skønnes at have følgende risikoprofil, *jf. Finansministeriets "Vejledning om risikovurdering af it-projekter"*, hvor 1 er laveste risikoniveau og 5 det højeste:

Risikoområde	Risikoniveau				
	1	2	3	4	5
Organisatoriske forhold				X	
Teknisk løsning			X		
Leverandør		X			
Interessenter			X		
Samlet vurdering			X		

Det er Domstolsstyrelsens overordnede vurdering, at udviklingen af et nyt tinglysningssystem har en middel risikoprofil. Risikoen vurderes generelt for at være under middel, men da der vurderes at være en række risici vedrørende organisatoriske og tidsmæssige forhold, vurderes den samlede risiko til middel. Der er i forbindelse med projektet udarbejdet en mere detaljeret risikovurdering, der løbende revideres.

Organisatoriske forhold

For hovedområdet organisation vurderer Domstolsstyrelsen samlet risikoen på niveau 4. Generelt vurderes de organisatoriske forhold til under middel, men der vurderes at være en ikke ubetydelig risiko for mangel på kvalificeret arbejdskraft ved implementeringen af det digitale tinglysningsystem. Desuden er der en vis risiko knyttet til den lokalemæssige etablering af den nye Tinglysningsret. Endelig er der nogen risiko for, at der mangler mulighed for at opretholde en tilstrækkelig bemanning for den nuværende tinglysning, indtil det nye system er fuldt implementeret. Denne risiko vurderes til over middel.

Desuden har det betydning, at idriftsættelse af den digitale tinglysning sker som et såkaldt "big bang", hvorefter man ikke længere har mulighed for at anmelde papirdokumenter til tinglysning, men udelukkende kan anvende elektroniske dokumenter forsynet med digital signatur. Det betyder, at det ikke er muligt at falde tilbage på tidligere arbejdsgange, hvis det viser sig, at systemet ikke fungerer som forventet. Dette stiller krav om, at den digitale tinglysning skal være færdig, afprøvet og velfungerende til tiden, og til anmelderne om, at de har uddannet deres personale i anvendelsen af systemet, samt eventuelt, at de har færdiggjort og implementeret deres egne systemer.

Disse risici vurderes imødegået ved etablering af tre uddannelsescentre i Aalborg, Randers og Århus, hvor det bliver muligt i løbet af 2007 og første kvartal af 2008 at oplære ca. 60 nye medarbejdere i tinglysning. Disse medarbejdere vil blive oplært i betjening af det nuværende system og vil sidst i perioden blive oplært i betjening af det nye system. De tre byer er valgt, fordi der er store retter, som ligger relativt tæt på den kommende Tinglysningsret i Hobro.

Hertil kommer, at der fokuseres på nødvendig funktionalitet til idriftsættelse frem for ønsket funktionalitet, at der arbejdes med en tidsmæssigt stram projektstyring, at den digitale tinglysning stiller et fleksibelt og komplet test-system til rådighed, og ved at der stilles ressourcer til rådighed for systembrugerne i forbindelse med rådgivning om, hvordan integration opnås.

Idriftsættelsen af den digitale bilbog, som sker allerede den 1. januar 2008, forventes i øvrigt at give mulighed for en god vurdering af performance i hele den digitale tinglysning og dermed også mulighed for nødvendig optimering, inden hele systemet sættes i drift.

Teknisk løsning

For hovedområdet teknisk løsning vurderer Domstolsstyrelsen samlet risikoen på niveau 3. Generelt vurderes risikoen ved den tekniske løsning som lidt under middel, idet kravspecifikationen og den tilbudte løsning er meget modulært opbygget med udstrakt anvendelse af bredt anerkendte standarder for en serviceorienteret arkitektur med åbne grænseflader. Men erfaringer hos leverandørerne med realisering og drift af serviceorienterede arkitekturer er fortsat ikke udbredte, og enkelte dele af løsningen forventes også at have en høj kompleksitet. Det gælder bl.a. anvendelsen af digital signatur. Denne del af den tekniske løsning vurderes derfor til at have risiko på middel eller over middel.

For at minimere disse risici vælges der en leverandør, der har betydelig erfaring med opbygning af en serviceorienteret arkitektur, ligesom den infrastruktur, der vælges, er blandt de førende på markedet. Især for så vidt angår den digitale signatur – og herunder spørgsmålet om udbredelse og mobilitet – er der allerede ved ændringerne af tinglysningsloven forsøgt taget højde for dette ved muligheden for etablering af alternative løsninger i form af såvel en fuldmagtsordning som en anmelderordning. Desuden vil der blive etableret en særskilt digital underskriftsmappe, der muliggør digital signering derfra, hvor den digitale signatur måtte være installeret. Endelig bør det bemærkes, at langt den overvejende del af brugerne er professionelle, der allerede bruger – eller har kendskab til brugen af – digital signering.

Leverandør

For hovedområdet leverandører vurderer Domstolsstyrelsen samlet risikoen på niveau 2. Generelt vurderes risikoen lav, idet den leverandør, der vælges, har betydeligt kendskab til opgaven og leverandøren anvender de samme softwareværktøjer og teknologier som SKAT, der har et sammenligneligt projekt. Tidsplanen for projektet er dog meget stram. De risici, dette medfører, søges imødegået gennem stram projektstyring og prioritering.

Interessenter

For hovedområdet interessenter vurderer Domstolsstyrelsen samlet risikoen på niveau 3. Et af elementerne i risikoanalysen – det forhold, at projektet skal udvikles i samarbejde med mange interessenter – vurderes dog selvstændigt til at have en høj risiko. Det skyldes også, at interessenterne er meget forskellige – fra de største finansielle institutioner, over landinspektører og offentlige institutioner til mindre bilfinansiering, advokater og ejendomsmæglere. Det er styrelsens intention at tilbyde de professionelle interessenter en løsning, der bygger på en serviceorienteret arkitektur i overensstemmelse med Videnskabsministeriets anbefalinger, men det ligger klart, at der er en række forskellige synspunkter med hensyn til, hvordan dette mest hensigtsmæssigt kan ske. Denne risikofaktor er søgt imødegået gennem dannelsen af en projektfølgegruppe med et antal undergrupper, hvor de professionelle interessenter er repræsenteret. Det reducerer i øvrigt risikoen, at finanssektoren har fundet sammen, og at der her er skabt enighed om behovet for en fælles løsning. Ganske vist øger dette i nogen grad kravet og presset med hensyn til betjeningen af sektoren, men omvendt aflaster det, at der kun er én part (nemlig en enig finanssektor frem for 20 selvstændige) at betjene.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget med henvisning til forelæggelseskravet ved igangsætning af it-projekter med udgifter på 50 mio. kr. eller derover.
Dispositionen forelægges Finansudvalget nu med henblik på snarest at indgå kontrakt om udvikling m.v. af et digitalt tinglysningsystem.
- d. ---
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til at igangsætte udvikling m.v. af et nyt digitalt tinglysningsystem. Udgifterne hertil afholdes inden for domstolenes rammer.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

LENE ESPERSEN

/ Helle Hübertz Krogsøe

Til Finansudvalget.